

CREACIÓ

A Sabadell encara s'hi fan coses:

(capítol 7)

Està tot amanyat

Maitè Soler

-Àvia, aquí que hi poso –va preguntar la Laia.

-Quico?

-Digues, Salut –va respondre-. Què vols?

-Porta'm, si us plau, aquells poemes que t'escrivia quan érem joves.

-Però què vols dir? Encara els haig de guardar jo?

-Poca-solta! –va exclamar la Maria Salut-. Una cosa així mai no es llença!

-Només quan està mal escrita i fa mal de rellegir! –es va excusar el Quico.

-Ves que ximple!

-Va, Àvia –va intervenir la Laia-, no us baralleu per culpa meva! Jo tan sols us venia a dir que he guanyat el primer premi de poesia del meu institut i me'n sento molt orgullosa. És per això que em plau de dir-vos-ho.

-Mite-la! –va exclamar el Quico-. I quants us heu presentat?

-Quico, per favor! –va exclamar la Maria Salut.

-No, dona –va respondre el Quico-. Ho dic per aquell cop que la Clara es va presentar a un concurs literari i només figurava ella sola com a participant. Que no ho saps, això que els premis literaris estan tots amainats? Pre-cuït i paït, sempre guanyen els mateixos.

-I que va guanyar la Clara, àvia –va preguntar la Laia.

-Oi tant –li va respondre-, encara que n'haguessin seleccionat mil i un! La Clara escriu molt bé.

-S'assembla a la seva àvia –va dir el Quico-. Ves per on, ja he trobat el llibre de poemes. Fa més de quaranta anys i encara el conservo i rellegeixo de tant en tant.

L'àvia treu un plec de fulls socarrimats pel temps i llegeix::

*Sota el sostre fred i humit del menjador
espero amb anhel la llum d'un raig de sol
que deixa passar el vidre i
que il·lumina la meva trista vida sense tu.*

*El bressol és buit,
el camp és erm,
la tempesta amaina
però encara no és aquí la calma*

*Nits de gèlid esglai
que anihilen la meva ànima ferida
per l'humida i freda estada d'una foscor
que s'esvaeix quan arriba el trenc de l'alba
i veig que a la fi estic a costat teu...*

*Ara, si tot és llum i escalfor,
Un raig de sol... ets tu!*

-Genial! –va exclamar la Laia-. És brutal, àvia! Però, i com va ser que no vas presentar-te a cap premi?

-Laia, parlem de fa més de trenta-cinc anys –va respondre-li-. Aleshores, i en primer lloc, una dona que escrivia era mal vista. Alguna cosa havia de tenir, potser algun mal esperit duia dins seu. Però a més d'això, que jo recordi, poca cosa hi havia a l'època meva, de quan jo era jove. Potser un parell de revistes... Molt enllà, a l'època de la meva àvia, cap allà al 1890, hi havia tot un seguit d'escrits fins i tot et diré que de caràcter catalanista i feminista. "Lo catalanista. Revista de Sabadell", "La Ilumenera"... aquesta última em sembla que fins i tot editada a Nova York, nena, a Nova York! En aquestes revistes hi escriviem dones com ara l'Agnès Armengol, poetessa post-romàntica, una senyora de sa casa. Recordo que l'àvia deia que tenia maneres afrancesades, doncs es veu que hi havia estudiat, a França. Si et fes gràcia llegir alguns dels seus poemes els pots trobar en els llibres "Els dies clars", "Rosari antic" i em sembla que també a "Patriotes". N'has llegit algun d'aquests, Laia?

-No.

-Doncs mal fet! –va dir la Maria Salut-. Sempre cal saber què es fa o s'ha fet a la nostra ciutat. I una altra sabadellenca, la Narcisa Freixas. Una dona amb molta empenta! Més cap aquí, neix un catalanisme marcat per l'època franquista, el catalanisme de l'Església, una cultura cristiana molt marcada on sembla que les dones s'adormin. La guerra ho anul·la tot, es tanquen totes les institucions catalanes. Però tot es va refent a poc a poc. Comencen a sortir reivindicacions culturals com ara "La colla de Sabadell", "Associacions Musicals, la Fundació

La Mirada... però de dones ben poques, tot i que deien que la Mercè Rodoreda treia el nas per aquí de tant en tant. Es veu que hi havia algun par-dalet que la feia escapar del seu niu. Valga'm Déu, ara que me'n recordo!

-Del què, àvia?

-La Lluïsa, la Forrellat! Amb un llibre "Siempre en capilla", va guanyar el Premi Nadal. Una gran intel·lectual, la Lluïsa. On deu ser a hores d'ara? Podries buscar-la, saber d'ella, que t'expliqui coses. Seria prou interessant.

-Però quants anys té ara?

-Potser al voltant dels setanta. Ara si que m'has mort... Mira, no sé què dir-te, Laia, però m'has convençut!

-De què?

-M'han vingut ganes de tornar a escriure. M'has revifat el cuquet literari. Ara mateix ardoniré un poema que tinc a la calaixera i acabaré d'escriure aquell llibre de contes dels Cascarols, i l'obra de teatre "Més que felines" que em va encarregar la Tere pel "Centre Cívic de Dones Reivindicatives"!

-Ep, para el carro, para el carro! -va exclamar el Quico.- Maria Salut Seba

Hernández, qui em farà el sopar?

-Que ho veus, Laia? Ja l'he espantat! Doncs avui menjarem pizzes escalfades al microones, i te les escalfes tu! Au anem, Laia, a buscar les bases de tots els concursos literaris al Casal Pere IV. Encara hi sóc a temps, de publicar les meves memòries!

-Vols dir que t'hi cabrà, tot, en un sol llibre? -va preguntar el Quico-. Ho hauràs de fer per volums numerats.

-Ets un picassoques! -va exclamar la Maria Salut-. Però t'estimo! Au, Laia, som-hi, ho hem de guanyar tot!